

התורה, אז גם אויביו ישלם אתו, זה יצר הרע ומה שבא מצדו.

בא ראה, משום שייעקב בטח בקב"ה וכל דרכיו היו לשמו, על פן אויביו ישלים אתו. וזה [נה] סמאל, הפח והחזק של עשו, שהשלים עם יעקב. ומשום שהשלים עם יעקב והודה לו על אותן הברכות, אזי השלים עמו עשו. ואז הודה לו עשו, שכתוב יש לי רב אחי יהי לך אשר לך, שהרי הודה לו על אותן הברכות שלו [בחרב] ועד שלא השלים יעקב עם אותו הממנה שנתמנה עליו, לא השלים עמו עשו. משום כן, בכל מקום הפח של מטה תלוי בפח של מעלה.

ויחרר יצחק חרדה גדלה עד מאד ויאמר מי אפוא. מי אפוא - מה זה מי אפוא? הנה צריך להיות מי הוא זה! אלא מי אפוא - ששם עמדה השכינה כשברך יצחק את יעקב, ועל פן אמר מי אפוא, מי הוא שעומד כאן ומודה על אותן הברכות שברכתי אותו? ודאי גם ברוך יהיה! שהנה הקדוש ברוך הוא הסכים לאותן הברכות.

רבי יהודה אמר, משום אותה החרדה שהחריד יעקב את יצחק אביו, נענש יעקב בענש של יוסף שחרד חרדה כזו בשעה שאמרו לו זאת מצאנו. יצחק אמר מי אפוא - באיפה נענש יעקב, שכתוב איפה הם רעים, ושם יוסף נאבד, ונענש יעקב. ואף על גב שהקדוש ברוך הוא הסכים על ידו באותן הברכות, הוא נענש באיפה, שכתוב איפה הם רעים, ומשם נאבד ממנו ונענש כל אותו הענש.

אתאביד ואתעניש יעקב. ואף על גב דקדשא בריך הוא אסתפם על ידוי באינון ברכאן, איהו אתענש באיפה, דכתיב איפה הם רעים. ומתפמן אתאביד מניה ואתענש כל ההוא עונשא.

אתפפניא קמיה דיצור טוב. ועל דא אמר שלמה, (משלי יב) טוב נקלה ועבד לו, מאי ועבד לו, דא יצר הרע. וכדין פד אזיל בר נש בפקודי אורייתא, פדין גם אויביו ישלים אתו, דא יצר הרע, ודאתא מסטרוי.

הא חזי, בגין דייעקב, אבטח ביה בקדשא בריך הוא, וכל ארחוי הוו לשמיה, על דא אויביו ישלים אתו. ודא (ר"א דא) סמאל, חילא ותוקפא דעשו דאשלים עמיה דייעקב, ובגין דאשלים עמיה דייעקב, ואודי ליה על אינון ברכאן, פדין אשלים עמיה עשו, (ג"א כדין אודי ליה עשו דכתיב יש לי רב אחי יהי לך אשר לך, דהא אודי ליה על אינון ברכאן דליה בחרבא) ועד דלא אשתלים עמיה יעקב לגבי ההוא ממנא דאתפקד עליה, לא אשלים עמיה עשו, בגין כן, בכל אתר תקפא דלתתא תליא בתוקפא דלעילא.

ויחרר יצחק חרדה גדולה עד מאד ויאמר מי אפוא. מי אפוא, מאי מי אפוא, מי הוא זה מיבעי ליה. אלא מי אפוא, דקימא שכינתא תמן, פד בריך ליה יצחק ליעקב, ועל דא אמר, מי אפוא. מאן הוא דקאים קא, ואודי על אינון ברכאן דברכית ליה, ודאי (בראשית כז) גם ברוך יהיה. דהא קדשא בריך הוא אסתפם באינון ברכאן.

רבי יהודה אמר, בגין ההיא חרדה דאחריד יעקב ליצחק אבוי, אתענש יעקב בעונשא דיוסף, דחרד חרדה כהאי, בשעתא דאמרו ליה, (בראשית לו) זאת מצאנו. יצחק אמר מי אפוא. באיפה אתענש יעקב, דכתיב, (בראשית לו) איפה הם רעים, ותמן יוסף